

Kun én
forestilling
på Hundorp

Ragnarokk

- De Norrone Gudenes Katharsis

STELLA POLARIS på Dale-Gudbrands Gard, 16/8 kl.19.00.

Ragnarokk - De Norrøne Gudenes Katharsis

Guder og halvguder stamper seg gjennom en verden av redsel for at jotnernes kraft en dag skal bli så sterk at den vil tilintetgjøre gudenes ordnede verden. Vi møter Odin, Tor, Frøya, Balder, Tyr, Brage og en mengde halvguder og jotner på deres vei mot Ragnarokk og den nye tid.

- Odin, "Allfaderen", vet hva som er i ferd med å skje i Åsgård, men har gjennom sin visdom ingen rett til å advare de andre gudene om deres fremtid.
- Balder drømmer sin egen død, og får et innblikk i en framtid som virker så skremmende at han ikke klarer å formidle faren som truer gudenes etablerte verden.

Gudene danser og tramper som om ingen ting kan true deres eksistens. Tegn på tegn gis dem, men gudene tramper videre.....

Teatergruppen Stella Polaris har siden 1985 deltatt i utallige kulturarrangementer over hele landet. Gruppen har sitt sete i Risør og har statsstøtte. Kjernen består av 5 medlemmer og truppen arbeider med flere aktører på prosjektbasis. Stella Polaris er landets eneste profesjonelle teatergruppe som profilerer gateteaterets kunst. Gruppen fungerer i sommerhalvåret som et verksted for teaterinteressert ungdom.

Regi:	Per Spildra Borg
Musikalsk koordinering:	Merete Klinge
Rekvisitør:	Erik Richoux
Maskekonsept:	Tim Dalton
Kostymer:	Grethe Iversen og Barbro Løge
Musikk:	Ymstammen og div.folkesang
Musikere:	Johan Didrik Sælid Morten Clouman Anja Boman

SKUESPILLERE:

Odin:	Erlend Tveite
Tor:	Gabriel Hanve
Tyr:	Martin Thorshaug
Balder:	Morten Løge
Loke:	Terje Mentijärvi
Frøya:	Vibeke Klev
Fenrisulven og Hel:	Anja Boman
Midtgardsormen:	Ask Vibe og Magne Skjævesland

Småguder:	Espen Vinsnes Eileen Storstuen Gerd Corrigan Kine Merete Johnsen Merete Klinge Julie Endresen
-----------	--

STELLA POLARIS på Dale-Gudbrands Gard, 16/8 kl.19.00.

DALE-GUDBRANDS GARD
2647 HUNDORP

Nytt liv for gamle gudar

Av JOSTEIN HERNÆS

SØR-FRON: I kveld er det friluftsteater på Dale-Gudbrands gard. Det er teatergruppa Stella Polaris frå Risør som sett opp «Ragnarok».

- Vi ønskjer å ta fyrste steget på vegen mot at Dale-Gudbrands gard blir eit eige for heile verda. Vi skal vekke til live dei gamle gudane, med eigne tekstar og tekstar henta frå den norrøne mytologien, seier teatersjef Per Spildra Borg.

Stella Polaris består av seks til åtte personar vinterstid, da dei mellom anna reiser rundt med dukketeater. Om sommaren trekkjer dei med seg eit 20-tals ungdommer, og reiser rundt med teater og sirkuskarneval på byfestar, festivalar og liknande.

- Vi ønskjer å legge eit mytisk innhald i det vi gjer, seier teatersjefen, overvelda av miljøet på og rundt Dale-Gudbrands gard på Hundorp.

I «Ragnarok» pussar dei støvet av gudar som har ligge i dvalen gjennom 1000 år.

- Nå reiser dei seg og kjem tilbake. I dette stykket møter vi alle dei store norrøne gudane, og kvar karakter fortel korleis dei hadde det på vegen mot Ragnarok. Vi ser symptomane på eit nytt Ragnarok i dag, med Tsjernobyl, brenning av oljebrønner i Kuwait og liknande. Vi trur likevel ikkje dommedag kjem som eit smell, men at det skjer over tid slik at folk blir gjort bevisste og endrar retning, seier Per Spildra Berg.

«Ragnarok» er ei blanding av forfattarskap og improvisasjon.

Odin, Tor og Frøya. Dei gamle gudane skal fram i lyset under friluftsteateret på Dale-Gudbrands gard i kveld.

- Maskene har skodespelarane laga sjølve. Sangane er improvisert fram i skogane rundt Risør.

Gjennom dette har vi forsøkt å skape ei mytologisk nerve gjennom det heile, seier Per Spildra

Berg, som håpar på mange midtdølar til forestillinga i kveld.

Kultur

Fargerikt og mystisk i Dale-Gudbrands ånd

Kvitekrist var gløymt og tordenguden Tor var for ei lita stund herre att på Dale-Gudbrand sin gard på Hundorp, då teatergruppa Stella Polaris fredag ga nytt liv til dei gamle norrøne gudane våre. I ei historisk oppsetjing av skodespelet «Ragnarokk» kunne publikum følgje gudane i deira verd av mystikk, gjennom krig og kjærleik til undergangen-ragnarokk - og det nye livet.

Av Erik Kjæstad

Det må ha vore skjebnen som greip inn og fjerna dei siste strålane frå kveldssola nett idet dei norrøne gudane entra friluftsscena på tunet til Dale-Gudbrand sin gard. Ja, det var mest så ein kunne vente å høyra hånlateren til sørfronshøvdingen runge mellom husveggane. Som kjent var det jo sola Heilag Olav gjorde til symbol for guden sin då han kristna sørfrøningane. No var garden i Tor og Odin sin vald.

Dramatikk vart det nok av for dei vel 170 frammøtte bygdafolk så vel som langvegsfarande, under framsyninga av «Ragnarokk». Trufast til dei gamle segnene spinn forestillinga frå det eine voldsomme klimakset til det andre: Tor i kamp med Midgardsormen, Balder sin død, æser i vill kamp med jotnar. Publikum gispår når Loke brått spy ut ein kaskade av eld. Djupe trommer forsterkar verknaden. Spanande rekvisittar og gode kostyme flyttar oss tusen år attende i tid.

Ei tilvere dominert av krig, vald og frykt for jotnar og overnaturlige fantasifostre var tildelt gudane i Åsgard. Men like fullt gleid dei nokså bekymringslaust gjennom kvardagen. Utan å bry seg om teikn på at deira etablerte verd var truga av undergang. Frøya, Balder og Loke såg faren og spådde undergang. Odin-allfaderen - visste kva som kom til å skje, men hadde ingen rett til gjennom visdomen sin å åtvare dei andre.

Brått er det for seint. Ragnarokk er over dei, men fortapte er dei likevel ikkje. Æser og jotnar vert fødte på ny i ei verd av vennskap og glede, i ein æra som gjev alle ein ny sjanse.

Det var såleis ikkje berre opplevinga av det fargerike skodespelet som var å hente på Sør-Fron fredag. Ein fekk ikkje så reint lite livsvisdom frå edda-diktet Voluspå i tillegg. Noko som kan komme godt med i dag også, skal vi tru regissør Per Spildra Borg, som også er kunstnerisk leiar i teatergruppa Stella Polaris.

— Dagens samfunn er kanskje også på veg inn i ragnarokk, så ein advarsel skadar ikkje. Men hovudoppgåva vår er å skape blest om dei norrøne gudane, og å pirre nyfikna hos folk såpass at dei går heim og fordjupar seg i stoff om den norrøne mytologi-

— Eg tør! Eg, Tyr, legg høgre armen - sverdarmen - i gapet på Fenrisulven! Det vanta i alle fall ikkje på dramatikk då dei gamle gudane kappast.

en. Gjere folk bevisste på sin eigen kultur, rett og slett, seier regissør Borg til GLT.

Truleg er det her fødd ein suksess. Publikum likte svært godt det dei såg, og både skodespelarar og primus motor Erling Ok-

kenhaug jr. var nøgde med forestillinga. Okkenhaug kom med ideen til skodespelet og lovar fortsatt aktivitet på sørfrøningane sin gard.

— Denne garden skal aldri stå tom meir. Han er jo fin som til

dømes kursstad også, og andre teatergrupper kunne sikkert tenkje seg å nytte garden. Ragnarokk-spelet er einestående her i landet og skal innstiftast som tradisjon - det er ein lovnad, seier Erling Okkenhaug.

Gjøglarane kjem! Stella Polaris er av dei svært få profesjonelle teatergruppene i Norge som profilerar gateteateret sin kunst.

Til musikk og med vaiande faner og flagrande kappe erobra Odin, den vise og framsynte-scena. Og publikum.

— Denne garden skal aldri meir stå tom, lovar Erling Okkenhaug jr. (Fotograf: Erik Kjæstad)

Ragnarokk i Sør-Fron

Per Spildra Borg har skrevet scenariet til «Ragnarokk», som framføres på Dale-Gudbrands gard i kveld. Midtgardsormen (t.v.) og Hugin er med.

Tor brøler mot Midtgardsormen. Monstret kveiler seg rundt ham. En skikkelse med lærmaske tar en støyt av ei vinkagge. Voldsomme flammer står fra munnen hans høgt opp mot himmelen over Dale-Gudbrands gard på Hundorp. Der møter de norrøne gudene sitt ragnarokk i kveld.

Av Stian Sønsteng

En ny opplevelse venter på deg på Dale-Gudbrands gard i kveld. Etter nærmere 800 år i eksil, vender Dale-Gudbrands guder tilbake til garden på Hundorp. Gjennom teatergruppa Stella Polaris vil de oppleve sitt Ragnarokk, i et visuelt stykke hvis fotefar går langt utenom allfarveg.

Hva er det så den gode Erling Okkenhaug junior har funnet på denne gang? Jo, — han har dratt til gards ei teatergruppe som nettopp hadde begynt å jobbe med norrøn mytologi som tema, når prosjektlederen ringte for å bestille et stykke av en slik karrakter.

— Det var nesten magisk, sier Per Spildra Borg som leder gruppa. Han er kjent for å ha dratt gjøgleriet inn på scenen i Norge. Er du litt fascinert av middelalderen, markedsgjølere, rottefangeren og menneskets forhold til naturkreftene, kan det være verdt å se hva karen har funnet på denne gang.

Per Spildra Borg er en mann det ikke er verdt å kimse av. Idékonseptet hans, hvor frittstående

teatergrupper skal gjøre Lillehammer til en norrøn landsby under vinter-lekene i 1994, er tatt inn i planleggingsarbeidet til LOOC.

Stella Polaris består av skuespillere fra 15 til 36 år. Mange har andre yrker eller er skoleelever resten av året, men bruker sommerferien på gjøgleri. Grup-

pa, som har hovedsete i Risør, blir stadig oftere brukt ved festivaler og parader for å skape liv i by eller bygd. At de klarer det, er det ingen tvil om. Flammeslukere, narrer, store figurer og gudene vet hva, kjennetegner gruppen. Mange av effektene blir brukt i kveldens stykke.

Terje Mentyjærvi spiller den flammeslukende Loke i «Ragnarokk», som spilles på Dale-Gudbrands gard i kveld. Mens de norrøne gudene møtte sitt ragnarokk, er kanskje dagens samfunn på veg inn i sitt, mener teatersjef Per Spildra Borg.

«Ragnarokk» er meget visuelt, og hele Dale-Gudbrands gard tas i bruk. Bildet viser en kraftfull stokkekamp.

Odin spilles av Erlend Tveite. Kostymene som brukes i «Ragnarokk» kan ta pusten fra mange. Her innbys til mystikk og gudene vet hva...

Midgardsormen er sentral når den norrøne mytologien skal nøstes opp på Dale-Gudbrand gard i Gudbrandsdalen. (Foto: Jan-Petter Dahl)

NORRØN PARK

på tunet

til Dale-Gudbrand

HUNDORP (Dagbladet): Midgardsormen herjer, Fenrisulven biter armen av Tyr, Balder blir henrettet av sine gudekolleger, Tor tordner, og Frøya synger sin kjærlighetssang og leter etter sin elsker. Det nærmer seg ragnarok på Dale-Gudbrand gard i Gudbrandsdalen. For alt satses på at nettopp denne garden skal bli sentrum for norrøn mytologi i Norge.

Av **KATRINE SÆVERUD**

- Det var her hedendommen ble knust. Den mest dramatiske beretningen i Snorre Sturlasons saga foregikk på denne garden, sier Erling Okkenhaug som er prosjektleder i Sør-Fron kommunes forsøk på å gjøre Dale-Gudbrands gard viden kjent. For dette er gudbrandsdalens svar på Stiklestad hva historisk sus angår.

- Da Dale-Gudbrand fikk vite at Olav den hellige var på vei, var han overbevist om at gudebildet de hadde i bygda ville få ham til å tenke seg om to ganger før han kom med kristendommen sin, forteller Okkenmo.

Knuste gudebildet

Men Olav hadde forberedt seg godt. Han kom til gards akkurat i det sola sto opp. «Her er min gud», sa han. Alle snudde seg og så rett på sola og det skarpe morgenlyset. I samme øyeblikk tok Olavs mann, Kolbein Sterke, og svingte slegga. Det hedenske gudebildet knuste, og ut krøp både ormer, padder og mus så store som katter.

- De var nok velfødde etter alle offergavene, men jeg lurer på hva Olav den hellige hadde gjort dersom det hadde regnet den morgenen? Da hadde vi kanskje trodd på'n Tor og'n Odin stadig vekk her i Gudbrandsdalen, sier Okkenhaug. Han røper dessuten at det i høst skal arrangeres se-

minar på garden under temaet: Angrer Kolbein Sterke?

- Vi tror gudene svever rundt her fortsatt. Historien fra 1021 har gitt en egen kraft til stedet. Derfor inviterer vi kunstnere til å komme hit og la seg påvirke.

Og kunstnerne kommer. På veggene henger mange av illustrasjonene fra Tor Åge Bringsværs tolvbindsserie om norrøn mytologi. Gino Scarpa har fordypet seg i Lokes forsøk på å stjele Frøyas smykke mens hun sov. Han skaper seg om til en flue, og har ingenting imot å vandre rundt på Frøyas nakne bryster. Stella East har tatt for seg Skade og Njård.

I en uke har garden hatt besøk av Stella Polaris, en teater- og gjøglergruppe som har latt seg inspirere av det mytiske til å framføre et skikkelig ragnarok.

Ignorerte signalene

- Årsaken til ragnarok var at guderne ignorerte signalene de fikk. Akkurat som vi ignorerer naturens signaler i dag. Tsjernobyl brennende oljebrenner i Kuwait blir fort glemt, ragnarok kommer nærmere og nærmere. For meg er Midgardsormen like mye et symbol på den forurensing vi driver i dag. Derfor legger jeg inn et besøk til Nikkel og Murmansk der Loke oppdager at skogen dør av den sure nedbøren. Nok et tegn på at det går mot ragnarok, sier instruktør i Stella Polaris, Per Spildra Borg.

Merete Klingen, en av initiativtakerne til teatergruppa Stella Polaris, leder an i avslutningsscenen. Dale-Gudbrand gard er perfekt for norrøne spel, mener medlemmene av Oslo-gruppa.

Loke (Terje Mentijarvi) advarer sine gudekolleger. Ragnarok er nær. (Foto: Jan-Petter Dahl)

Opplev
forestillingen

Ragnarokk

- De Norrøne Gudenes Katharsis

STELLA POLARIS på Dale-Gudbrands Gard, 16/8 kl.19.00.

